МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерних та прикладних технологій

Кафедра агроінженерії

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
агроінженерії
протокол № 2 від 01.09.2026 р.

Завідувач кафедри__
/ Володимир ДІДУР

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми
Агроінженерія
_____ / Андрій ВОЙТІК
«1» вересня 2026 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Інтелектуальна власність»

Рівень вищої освіти: магістерський (другий) рівень вищої освіти

Галузь знань: H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: H7 Агроінженерія

Освітня програма: Агроінженерія

Факультет: інженерних та прикладних технологій

Форма здобуття освіти: очна (денна), заочна

Умань – 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти спеціальності H7 «Агроінженерія», освітньої програми Агроінженерія. – Умань: УНУ, 2026. – 18 с.

Розробник: Мелентьєв Олег Борисович, доцент кафедри агроінженерії, кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму доопрацьовано з урахуванням Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУ, Методичних рекомендацій щодо розроблення робочої програми освітнього компонента (2026), чинної ОП «Агроінженерія», навчального плану 2026 року та результатів внутрішнього передакредитаційного аудиту.

Відомості про розгляд і затвердження наведено на титульній сторінці.

© Уманський національний університет, 2026

© Мелентьєв О.Б.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Характеристика освітньої програми	Форма здобуття освіти	
		денна	**заочна / дистанційна**
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рівень вищої освіти: магістерський (другий рівень)	Обов'язковий	Обов'язковий
Загальна кількість годин – 90	Галузь знань: H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
	Спеціальність: H7 Агроінженерія	Семестр: 1-й	Семестр: 1-й
	Освітня програма: Агроінженерія	Лекції: 12 год.	Лекції: 6 год.
	Мова викладання: українська	Практичні 18 год.	Практичні 6 год.
	Передумови: не передбачено	Лабораторні: не передбачено	Лабораторні: не передбачено
	Постреквізити:	Самостійна робота: 60 год.	Самостійна робота: 78 год.
	Індивідуальне завдання: не передбачено	Вид контролю: залік	Вид контролю: залік

2. МЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета освітнього компонента: формування здатності здійснювати патентно-інформаційний пошук, оцінювати охороноздатність і патентну чистоту технічних рішень, готувати матеріали заявок та обґрунтовувати способи правової охорони й комерціалізації об’єктів інтелектуальної власності у сфері агроінженерії.

Передумови: здатність застосовувати базові технічні та інженерні знання, аналізувати технічні рішення, працювати з науковою, технічною та нормативно-правовою інформацією, здійснювати пошук і опрацювання інформації в електронних ресурсах та базах даних.

Постреквізити: результати вивчення освітнього компонента можуть бути використані під час виконання кваліфікаційної роботи, розроблення та оформлення технічних рішень, проведення патентних досліджень, підготовки заявок на винаходи та корисні моделі, а також у професійній діяльності у сфері агроінженерії.

2. Результати навчання за дисципліною

Шифр ПРН ОП	Результат навчання освітнього компонента	Методи навчання	Методи / засоби оцінювання
ПРН 9.	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та сучасні інформаційні технології для вирішення професійних завдань	Лекція-візуалізація, практичні заняття, демонстрація роботи з базами даних (Google Patents, Espacenet, УКРНОІВІ), рішення патентних кейсів, асинхронна робота в Moodle.	А1. Практичне завдання з аналізу охороноздатності; А2. Патентно-інформаційний пошук; А5. Залікова співбесіда / захист патентного портфоліо.
ПРН 19	Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.	Проблемне навчання, аналіз нормативно-правових актів, робота з патентною документацією, складання матеріалів заявок (опис, формула, реферат, графічні матеріали), кейс-метод.	А2. Патентний пошук та вибір прототипу; А3. Розроблення матеріалів заявки / рацпропозиції; А4. Аналіз патентної документації; А5. Залікова співбесіда.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1 / Змістовий модуль 1. Основи патентної діяльності

Тема 1. Зміст методики патентної діяльності

І.Зміст методики організації патентної діяльності.

2.Завдання методики організації патентної діяльності.

3. Винахідництво - основа розвитку промислового виробництва.

Тема 2. Роль винаходів у розвитку сучасного суспільства

1. Зародження патентної системи і Нобелівської премії.
2. Перші винаходи і винахідники по металургії, електрики та автомобілям.

Тема 3. Раціоналізаторська пропозиція та розділи заяви на раціоналізаторську пропозицію

1. Ознаки раціоналізаторської пропозиції.
2. Оформлення раціоналізаторської пропозиції.
3. Розділи заяви на раціоналізаторську пропозицію.
4. Ознаки раціоналізаторської пропозиції.

Тема 4. Міжнародне патентне право та інтелектуальна власність

1. Паризька патентна конвенція.
2. Міжнародний патент.
3. Євразійський патент.
4. Об'єкти права інтелектуальної власності.
5. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Модуль 2 / Змістовий модуль 2. Методика створення та оформлення винаходів

Тема 5 Методи рішення винахідницьких і інженерних задач

1. Метод фокальних об’єктів.
2. Метод мозкового штурму.
3. Метод синтетики.
4. Метод морфологічного аналізу.
5. Алгоритм розв'язання винахідницьких завдань.

Тема 6. Порядок проведення патентного дослідження, види ліцензій

1. Етапи проведення патентного дослідження.
2. Види патентних досліджень.
3. Пошук прототипів в Інтернеті.
4. Ознаки та види ліцензій.
5. Обов'язки ліцензіара і ліцензіата.

Тема 7. Робота з патентними базами інтернету, та літературними джерелами

1. Патентний пошук прототипів винаходів засобами Google patents.

2. Патентний пошук прототипів винаходів у патентних базах УКРНОІВІ.

3. Використання інформаційної системи СІС УКРНОІВІ.

4. Пошук прототипів винаходів у літературних джерелах.

Тема 8. Методика складання заяви на раціоналізаторську пропозицію

1. Мета і завдання складання заяви на раціоналізаторську пропозицію.
2. Зміст і форма складання заяви на раціоналізаторську пропозицію.
3. Вибір тематики раціоналізаторських пропозицій.

Модуль 3/ Змістовий модуль 3. Оформлення патентної документації на рац. пропозицію та винахід

Тема 9. Приклад конкретного складання заяви на раціоналізаторську пропозицію

1. Пошук прототипів раціоналізаторської пропозиції.
2. Робота з літературними джерелами.
3. Правила заповнення бланку заяви на раціоналізаторську пропозицію.

Тема 10. Вимоги до оформлення графічних матеріалів заявки на винахід

1. Види графічних матеріалів до заявки на винахід і корисну модель.
2. Правила оформлення графічних матеріалів до заявки на винахід і корисну модель.
3. ДСТУ виконання графічних матеріалів до заявки на винахід і корисну модель.

Тема 11. Приклад конкретного складання заявки на винахід і корисну модель

1. Оформлення заяви на винахід і корисну модель.
2. Оформлення опису, формули, реферату на винахід і корисну модель.

Оформлення графічних фігур на винахід і корисну модель.

Тема 12. Методика патентних досліджень та складання заявки на винахід

1. Патентний пошук прототипів винаходів.
2. Розробка опису та формули винаходу.
3. Супровідна документація до заявки на винахід.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.
Модуль 1								
Тема 1. Зміст патентної діяльності	4	–	–	4	6	–	–	6
Тема 2. Роль винаходів у розвитку сучасного суспільства	4	–	–	4	6	–	–	6
Тема 3. Раціоналізаторська пропозиція та розділи заяви на раціоналізаторську пропозицію	10	2	2	6	8	2	–	6
Тема 4. Міжнародне патентне право та інтелектуальна власність	10	2	2	6	8	–	–	8
Модуль 2								
Тема 5. Методи рішення винахідницьких і інженерних задач	10	–	2	8	10	–	2	8
Тема 6. Порядок проведення патентного дослідження, види ліцензій	6	–	2	4	6	–	–	6
Тема 7. Робота з патентними базами інтернету та літературними джерелами	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 8. Методика складання заяви на раціоналізаторську пропозицію	8	2	2	4	10	2	2	6
Модуль 3								
Тема 9. Приклад конкретного складання заяви на раціоналізаторську пропозицію	6	–	–	6	6	–	–	6
Тема 10. Вимоги до оформлення графічних матеріалів заявки на винахід	4	–	–	4	6	–	–	6
Тема 11. Приклад конкретного складання заявки на винахід і корисну модель	8	2	2	4	8	–	–	8
Тема 12. Методика патентних досліджень та складання заявки на винахід	14	2	6	6	10	2	2	6
Разом за модулем 1	**28**	**4**	**4**	**20**	**28**	**2**	**–**	**26**
Разом за модулем 2	**30**	**4**	**6**	**20**	**32**	**2**	**2**	**26**
Разом за модулем 3	**32**	**4**	**8**	**20**	**30**	**2**	**2**	**26**

Назви змістових модулів і тем	Денна форма				Заочна форма			
Усього годин	**90**	**12**	**18**	**60**	**90**	**6**	**6**	**78**

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Визначення зміст патентної діяльності		
2.	Тема 2. Оцінка ролі винаходів у розвитку сучасного суспільства		
3.	Тема 3. Характеристика видів охоронних документів	2	2
4.	Тема 4. Визначення ролі міжнародного патентного права на створення інтелектуальної власності	2	
5.	Тема 5. Застосувати один із методів рішення для рішення винахідницьких і інженерних задач	2	
6.	Тема 6. Проведення патентного дослідження, та визначення виду ліцензій за визначеною темою.	2	
7.	Тема 7. Визначення прототипу корисних моделей на основі роботи з патентними базами інтернету, та літературними джерелами.		
8.	Тема 8. Складання заяви на раціоналізаторську пропозицію по зразку відповідно методики.	2	2
9.	Тема 9. Оформлення авторської раціоналізаторської пропозиції, на основі прикладу конкретного складання заяви		
10.	Тема 10. Оформлення графічних матеріалів заявки на корисну модель/винахід відповідно до вимог.		
11.	Тема 11. Оформлення авторської заявки на корисну модель, на основі прикладу конкретного складання	2	
12.	Тема 12. Охарактеризувати методику патентних досліджень при складанні заявки на корисну модель/винахід.	6	2
	Разом	**18**	**6**

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість	
		денна форма	денна форма
1	Тема 1. Визначити зміст патентної діяльності	4	6
2	Тема 2. Оцінити роль винаходів у розвитку сучасного суспільства	4	6
3	Тема 3. Охарактеризувати види охоронних документів.	6	6
4	Тема 4. Визначити роль міжнародного патентного права на створення інтелектуальної власності.	6	8
5	Тема 5. Застосувати один із методів рішення для рішення винахідницьких і інженерних задач.	8	8
6	Тема 6. Описати порядок проведення патентного дослідження, та охарактеризувати види ліцензій.	4	6
7	Тема 7. На основі роботи з патентними базами інтернету, та літературними джерелами обрати прототипи корисних моделей.	4	6
8	Тема 8. Використовуючи методика складання заяви на раціоналізаторську пропозицію скласти пропозицію по зразку.	4	8
9	Тема 9. На основі прикладу конкретного складання заяви на	6	6
10	Тема 10. Відповідно до вимог, оформити графічні матеріали заявки на корисну модель/винахід.	4	6
11	Тема 11. На основі прикладу конкретного складання заявки на винахід і корисну модель, оформити авторську заявку.	4	6
12	Тема 12. Охарактеризувати методику патентних досліджень при складанні заявки на корисну модель/винахід.	6	6
	Разом	**60**	**78**

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання не передбачено.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення освітнього компонента застосовуються такі методи навчання

• Лекції-візуалізації з використанням презентацій, відеоматеріалів та демонстрацією патентних реєстрів.

• Практично-орієнтоване навчання: виконання розрахунків та пошуку в базах даних Google Patents, Espacenet, PATENTSCOPE, УКРНОІВІ.

• Проблемне навчання та розв'язання винахідницьких задач (ТРИЗ, метод фокальних об'єктів, мозковий штурм).

• Аналіз нормативно-правових документів, законів України та міжнародних конвенцій у сфері інтелектуальної власності.

• Кейс-метод: розбір практичних ситуацій щодо визначення охороноздатності, патентної чистоти та порушення патентних прав.

• Проєктно-конструювальне навчання: підготовка опису, формули та графічних матеріалів заявки на винахід / корисну модель.

• Асинхронне навчання в LMS Moodle: опрацювання електронного курсу, подання проєктів та виконання контрольних заходів.

11. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання формується відповідно до Положення Університету про оцінювання результатів навчання. Зазначаються результати, які перевіряються, види робіт, критерії, максимальні бали, обов’язкові роботи, умови допуску, порядок виконання пропущених і прострочених завдань та формування підсумкової оцінки.

11.1. Розподіл балів за формою підсумкового контролю «екзамен**»**

не застосовується (форма підсумкового контролю – **«залік»**).

11.2. Розподіл балів за формою підсумкового контролю «залік»

До заліку допускається здобувач, який виконав установлені робочою програмою обов’язкові завдання та набрав за поточним оцінюванням **не менше 35 балів**, якщо інше не встановлено Положенням про оцінювання.

Оцінювана робота (доказ досягнення ПРН)	Результати, що перевіряються	Макс. бал
А1. Практичне завдання: аналіз об’єкта інтелектуальної власності та визначення його охороноздатності	ПРН 9, 19	20
А2. Патентно-інформаційний пошук із визначенням аналогів і прототипу технічного рішення (у базах Google Patents / Espacenet)	ПРН 9, 19	20
А3. Розроблення та обґрунтування матеріалів заявки на корисну модель / винахід / раціоналізаторську пропозицію	ПРН 9, 19	20
А4. Аналіз патентної документації та визначення обсягу правової охорони об'єкта	ПРН 9, 19	20
А5. Модульні контролі (МК1 – 5 б., МК2 – 5 б.)	ПРН 9, 19	10
А6. Підсумкова залікова співбесіда / захист патентного портфоліо	ПРН 9, 19	10
УСЬОГО БАЛІВ ЗА ЗАЛІК (Поточне оцінювання)	**ПРН 9, 19**	**100**

11.3. Розподіл балів за курсову роботу / проєкт, практику або інший самостійний освітній компонент

Не застосовується.

11.4. Критерії оцінювання

Вид роботи	Критерії оцінювання	Рівні виконання / показники якості	Макс. бал
А1. Аналіз об'єкта та охороноздатність	Точність визначення об'єкта; правильність встановлення критеріїв охороноздатності; аргументованість висновків.	18–20 б.: повний аналіз, правильні висновки; 14–17 б.: достатній аналіз із дрібними неточностями; 10–13 б.: базовий рівень; 1–9 б.: суттєві помилки; 0 б.: роботу не подано.	**20**
А2. Патентний пошук та прототип	Повнота пошуку в базах даних; правильність вибору аналогів та прототипу; якість звіту пошуку.	18–20 б.: системний пошук, прототип визначено правильно; 14–17 б.: пошук коректний, незначні прогалини; 10–13 б.: частковий пошук; 1–9 б.: фрагментарний результат; 0 б.: доказ відсутній.	**20**
А3. Матеріали заявки на корисну модель	Відповідність ДСТУ/вимогам; точність формули та опису технічного рішення; якість графічних матеріалів.	18–20 б.: матеріали заявки оформлено повністю та бездоганно; 14–17 б.: правильне оформлення з дрібними недоліками; 10–13 б.: частковий описовий результат; 1–9 б.: грубі помилки; 0 б.: роботу не подано.	**20**
А4. Аналіз патентної документації	Правильність аналізу опису й формули патенту; точність визначення обсягу правової охорони.	18–20 б.: бездоганний аналіз обсягу прав; 14–17 б.: якісний аналіз з незначними хибами; 10–13 б.: базовий рівень; 1–9 б.: суттєві прогалини; 0 б.: доказ відсутній.	**20**
А5. Модульні контролі (МК1, МК2)	Точність відповіді на понятєві, нормативні та ситуаційні тестові завдання.	9–10 б.: 90–100% правильних відповідей; 7–8 б.: 75–89%; 5–6 б.: 60–74%; 3–4 б.: 40–59%; 0–2 б.: менше 40%.	**10**
А6. Залікова співбесіда / захист	Логіка відповіді; розуміння принципів	9–10 б.: вільне володіння матеріалом, чіткі відповіді;	**10**

портфоліо	комерціалізації; аргументованість усного захисту.	7–8 б.: впевнені відповіді з дрібними неточностями; 5–6 б.: задовільний рівень; 1–4 б.: фрагментарний результат; 0 б.: не з'явився / не захистив.	

11.5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Загальні вимоги: здобувачі самостійно виконують навчальні та практичні завдання, належно посилаються на вихідні патентні й нормативно-правові джерела, не допускають фальсифікації результатів патентного пошуку. Використання ШІ не звільняє здобувача від самостійної перевірки правдивості патентних даних, статусів патенту та висновків. Результат автоматизованого AI-detector не є самостійним доказом порушення.

Оцінювана робота	Конкретний режим використання ШІ та підтвердження самостійності
А1. Практичне завдання з аналізу охороноздатності	Обмежено дозволено з декларуванням. ШІ може використовуватися для генерації ідей та уточнення юридичної термінології. Визначення об'єкта та охороноздатності здійснюється здобувачем самостійно.
А2. Патентно-інформаційний пошук аналогів і прототипу	Обмежено дозволено для формування пошукових запитів та добору англомовних ключових слів. Заборонено вигадувати номери патентів. Усі патенти перевіряються в офіційних реєстрах (Google Patents, Espacenet).

А3. Розроблення матеріалів заявки на корисну модель	Обмежено дозволено як допоміжний інструмент для структурування опису та формули. Сутність технічного рішення та креслення розробляються здобувачем особисто. Передбачається усний захист.
А4. Аналіз патентної документації	Обмежено дозволено для пояснення структури документа. Визначення обсягу правової охорони здійснюється здобувачем самостійно з посиланням на першоджерела.
А5. Модульні контролі (МК1, МК2)	Заборонено. Тестовий контроль виконується самостійно без використання сторонніх цифрових помічників.
А6. Підсумкова залікова співбесіда	Заборонено. Здобувач особисто демонструє знання та захищає патентне портфоліо в інтерактивній діалоговій формі.

13. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

– **Навчально-методичні матеріали:** конспекти лекцій, презентації, методичні вказівки до практичних занять, індивідуальні завдання з патентного пошуку, зразки оформлення заявок на винаходи та корисні моделі, приклади описів і формул винаходів, шаблони патентних досліджень, практичні кейси, критерії оцінювання та матеріали для самостійної роботи, розміщені в електронному навчальному курсі.

– **Обладнання:** комп'ютерна та мультимедійна техніка, доступ до мережі Інтернет; за потреби — демонстраційні зразки технічних об'єктів, патентна та конструкторська документація, креслення й технічні матеріали агроінженерного спрямування.

– **Програмне забезпечення:** Microsoft Word або LibreOffice Writer для підготовки заявок і патентної документації; Microsoft Excel або LibreOffice Calc для систематизації результатів патентного пошуку; Microsoft PowerPoint або LibreOffice Impress для підготовки презентацій; веббраузер для роботи з електронними патентними базами даних Google Patents та офіційними інформаційними ресурсами.

– **Електронний навчальний курс:** «Інтелектуальна власність» у системі Moodle Уманського національного університету. Для заочної форми навчання електронний курс забезпечує повний асинхронний супровід освітнього процесу, доступ до навчально-методичних матеріалів, індивідуальних завдань, критеріїв оцінювання, термінів виконання робіт, консультацій і зворотного зв'язку. https://moodle-a.unu.edu.ua/course/view.php?id=2629

– **Відкриті професійні інструменти й бази даних:** Google Patents, Espacenet (Європейське патентне відомство), PATENTSCOPE (Всесвітня організація інтелектуальної власності), офіційні інформаційні ресурси УКРНОІВІ та СІС УКРНОІВІ — для пошуку й аналізу патентної інформації, визначення аналогів і прототипів технічних рішень, дослідження рівня техніки та правового статусу об'єктів інтелектуальної власності. Для роботи з нормативно-правовими актами використовуються офіційний портал Верховної Ради України та інші офіційні правові ресурси.

Інші ресурси: https://dspace.udpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/18877

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Мелентьєв О. Б., Ситник О. І. Патентознавство : навчально-методичний посібник / Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. 2-ге вид., допов. і переробл. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 250 с. ISBN 978-617-558-383-8. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/18877 (дата звернення: 08.08.2026).
2. Мелентьєв О. Б. Основи патентознавства та раціоналізації. Умань : АЛМІ, 2023. 244 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/ (дата звернення: 08.08.2026).
3. Кірін Р. С., Хоменко В. Л., Коросташова І. М. Патентологія : навчальний посібник / Міністерство освіти і науки України. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 240 с.
4. Інженерна творчість і патентознавство : підручник / Л. Н. Ширін, В. О. Салов, О. В. Денищенко, С. Є. Барташевський, Є. А. Коровяка, В. О. Расцвєтаєв ; Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 300 с.
5. Мелентьєв О. Б. Основи винахідницької діяльності : навчально-методичний посібник / О. Б. Мелентьєв ; Міністерство освіти і науки України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань : АЛМІ, 2023. 244 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/ (дата звернення: 08.08.2026).
6. Мелентьєв О. Б. Теорія і методика підготовки майбутнього вчителя технологій до організації раціоналізаторської та винахідницької діяльності учнівської молоді : навчальний посібник. Умань : АЛМІ, 2017. 178 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/8280 (дата звернення: 08.08.2026).

Додаткові:

1. Мелентьєв О. Б. Розробка, патентування та використання методу «Зворотно-операційного проєктування технічних об’єктів» на уроках технологій. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2025. № 1. С. 108–117. DOI: https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2025.326291 (дата звернення: 08.08.2026).
2. Мелентьєв О. Б. Методика патентного пошуку в процесі створення конкурентоспроможних винаходів. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2023. № 3. С. 119–132. DOI: https://doi.org/10.31499/2307-4906.3.2023.289903 (дата звернення: 08.08.2026).
3. Крайнєв П. П., Работягова Л. І., Дятлик І. І. Патентування винаходів в Україні : монографія / за ред. П. П. Крайнєва. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 340 с.
4. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова. Київ : Парламентське видавництво, 2006. 432 с.
5. Про затвердження Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель : наказ Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002 № 197. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0364-02 (дата звернення: 08.08.2026).
6. Про затвердження Правил розгляду заявки на промисловий зразок : наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0313-02 (дата звернення: 08.08.2026).
7. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0173-01 (дата звернення: 08.08.2026).
8. Про затвердження Правил складання та подання заявки на промисловий зразок : наказ Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 № 110. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).

9. Про затвердження Правил складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг : наказ Держпатенту України від 28.07.1995 № 116. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).
10. Кузнецов Ю. М., Самойленко О. В. Практикум з дисципліни «Патентознавство та авторське право» : навчально-методичний посібник. Київ : ТОВ «ЗМОК» ; ТОВ «ГНОЗІС», 2010. 232 с.
11. Патентознавство : практикум для магістрів спеціальностей 184 «Гірництво» та «Нафтогазова інженерія та технології» / О. В. Денищенко, С. Є. Барташевський, Є. А. Коровяка, В. О. Расцвєтаєв ; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 71 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України : офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://www.rada.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).
2. Законодавство України : база даних / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).
3. Міністерство освіти і науки України : офіційний вебсайт. URL: https://mon.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).
4. Наукова періодика України : електронний ресурс / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/ (дата звернення: 08.08.2026).
5. Патентна інформація України. URL: http://patent.km.ua/ukr/articles/ (дата звернення: 08.08.2026).
6. Комп'ютерне право : інформаційний ресурс.
URL: http://relcom.ru/win/Internet/ComputerLaw/ (дата звернення: 08.08.2026).

16. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання, здобуті в інших закладах освіти за програмами академічної мобільності, а також у неформальній та інформальній освіті, можуть бути визнані та перезараховані за умови їх відповідності результатам навчання освітнього компонента «Інтелектуальна власність». Під час зіставлення враховуються результати навчання, рівень, зміст, обсяг навчальної діяльності та способи оцінювання.

Для освітнього компонента «Інтелектуальна власність» можуть визнаватися, зокрема, результати навчання, здобуті під час вивчення курсів із інтелектуальної власності, патентознавства, патентного пошуку, винахідницької діяльності, правової охорони винаходів і корисних моделей, аналізу патентної документації, а також участі у відповідних семінарах, тренінгах, школах, конференціях та інших формах неформальної й інформальної освіти.

Під час перезарахування враховується відповідність набутих результатів навчання змісту освітнього компонента, зокрема здатності визначати об'єкти інтелектуальної власності, здійснювати патентно-інформаційний пошук, аналізувати аналоги та прототипи технічних рішень, оформлювати матеріали щодо правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та застосовувати відповідні інформаційні й нормативно-правові ресурси в професійній діяльності.

Рішення про визнання та перезарахування результатів навчання приймається відповідно до чинних локальних нормативних актів Уманського національного

університету щодо визнання результатів навчання, академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти.

17. ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕГЛЯД І ЗМІНИ

Навчальний рік	Дата перегляду	Короткий зміст змін / підстава
2026/2027	**24.09.2026**	Робоча програма торкається нового курсу, що вивчається перший рік, опрацьована за результатами внутрішнього передакредитаційного аудиту: уточнено мету, результати навчання та зміст освітнього компонента «Інтелектуальна власність»; уточнено критерії оцінювання; конкретизовано правила використання технологій штучного інтелекту; оновлено навчально-методичні та інформаційні ресурси.